

1. Why don't you start off by introducing the band a bit? When and by whom had it been started? Who would conduct this interview?

Üdvözlök! Czakó Dániel vagyok. A zenekarom, a Karst [Orchestra Miskolc] négytagú, felállása Váradi-Orosz Kristóf – ének / szövegek / koncepció, Hubicska Balázs – gitár, Várkonyi Tamás – basszusgitár és jómagam – dobok / vokál és zeneszerzés. Szükséges művészeti ágat képviselünk. 2005-ben alapítottam a formációt Nebulosus Fatum név alatt, majd az elképzelések sokat formálódtak, de minden ott kezdődött. A „Karst” nevet 2009-ben vettük fel.

2. The word “karst” appears in the German language as well as in English, but how it is supposed to be understood? Are there actually references to other languages or does it have a meaning that is limited to Hungarian alone?

Úgy van, a szó angol formáját használjuk. Magyarul is létező kifejezés a „karszt”, ugyanúgy ejtve. Jelentése az általános formájában értendő – mint földrajzi meghatározás.

3. Can you describe the place where you from a bit and share also some words on the local cultural sphere if you like. The Bükk mountains are not far off, right? What impact do these aspects have on your music?

Örülök, hogy említetted, jól kapcsolódik az előző kérdéshez. A városunkat, Miskolcot körülveszi a Bükk, egy karszthegegyiség-vonulat, ami nevét a benne leggyakoribb fáról kapta.

Ez a hely egyik régi hatásunk, ezért is választottuk a nevünket. A többi zenekartag, a cimboráim szoktak is kirándulni az erdőbe. A múltban, mikor a Black Metal fontos szerepet játszott az életemben, a közeli természet sok ihletet adott.

Megjegyzés Kristóftól: Miskolc Borsod-Abaúj-Zemplén megye székhelye. A város történelme sok századra visszanyúlik. Most a város legnagyobb része a szocialista évtizedek ipari maradványaiból nőtte ki magát. Kulturális szempontból a legtöbben elvesztették a gyökereiket az 1950-es évektől. A falusi környezetből kellett átalakulniuk a munkásosztály részeivé és az új, épülő városba költözniük. Balszerencsére, az 1980-es évek végére a legtöbb gyár be is zárt. Az emberek elvesztették mind a munkájukat, mind az igazi személyüket. Alapjában véve Miskolc az a hely, ahol az ősrég épületek keverednek a szovjet stílusú bérházakkal és a természettel. Olyan hely, ahonnan a legtöbben el szeretnének menni. Van egyetemünk is, de a fiatalság igen elszigetelt, nem igazán említésre méltó.

Sajnos a kultúrkör – mind a népszerűbb, mind a földalatti rész – szegényesebb a korábnál. Szerintem egy város kulturális eseményei az élet színvonalát mutatnák meg. Ha nem törődnek vele, csak a pusztaság marad. Mostanában a legtöbb dolog a fővárosban történik, a fő művészeti eseményektől az underground koncertekig. A helyi szintér gyakorlatilag mozdulatlan a vidék gazdasági változásai miatt, ahogy nem rég az énekesünkkel beszélünk is. Ez nem politika, ezek tények.

4. Can you lay out the history of the band a bit? What made you start Nebulosus Fatum, the precursor to Karst? Why did you change the band name back then and are there conceptual connections/differences between these two bands?

Mikor elkezdtem alap zenekarokat hallgatni a Black Metal műfajban (Immortal-t, Gorgoroth-ot, Burzum-ot, Darkthrone-t, és itthonról pl. az Ater Tenebrae-t), arra jutottam, hogy szeretném játszani is stílust, mivel gyerekkoromtól hangszerközelben voltam. Néhány gyenge próbálkozás után elhatároztam, hogy egy komolyabban folytatnom, így megalapítottam a Nebulosus Fautm-ot. Természetesen ez is erőltetett volt az elején, de így született a zenekar – előhívni a régi stílusú, vad hideget. A Karst-ra való névváltáshoz már sok minden vezetett. Túl hosszú volt az előző, helytelenül íródott, és nem fedte azt a hangulatot, ahová eljutottunk az évek alatt. Célként mindig azt tűztük ki, hogy megtaláljuk a saját hangunkat, mióta csak az első, jól működő felállás összejött. Az elképzeléseink sokáig alakultak, tehát inkább beszélhetünk lassú fejlődésről, mint egy nagy változási pontról a két produkció neve és zenéje között.

5. What are the core essences of your music? What kind of music does Karst play? Can you name some references?

A zenénk alapja a Black Metal. (Erről még lesz szó, a 9. kérdésben.) Mikor viszont általánosságban megnézzük a muzsikánkat, különféle más hangzások is megjelennek. A 80-as évek Post-Punk borongása, a régi, nagy amerikai jazz-újítók felfogása, mint Miles Davis, John Coltrane és Thelonius Monk, vagy a magyar ethno-jazz Dresch 'Dudás' Mihály Quartet ugyanígy megérintett. Mindezekkel együtt mindig homogén egység létrehozására törekszünk, nem valami cross-over végeredményekre, állandó, gyors ugrálásokkal a stílusok közt. Az egyedüli alapelv a hangulat: Legyen sötét és sodró.

Ezek alapján olykor „Progresszív Black Metal” zenekarnak mondanak minket. Akár igaz, akár nem, mi az „extrém rock” meghatározást használjuk, ez fedi a lényegét.

Ha néhány „kortárs” produkciót kell mondanom, amik jól működő formulával dolgoznak, velünk egyidőben a cél felé, akkor a következőket mondanám: Borknagar (2000-ig), Enslaved (az Isa albumtól) és talán az Opeth. Valamint természetesen a hatalmas Voivod, összes lemezével.

6. How does Karst fit into the broader Hungarian (black) metal scene? How would you describe this scene anyway?

Örömmel tapasztaltuk az utóbbi koncertjeinken, hogy sokféle ember érdeklődik. A screamo/hardcore arcoktól a „filozófus metálósokig”, és így tovább. Ez talán a zenénkben létrehozott keveréknek és a meggyőző élő

előadásnak is köszönhető. Habár van egy pár zenekar, akikkel jóban vagyunk, nem szeretnénk semmilyen színtérhez kapcsolódni. Vagyunk, akik vagyunk. Ahogy írtam, sokat pusztult a felhozatal, ha összehasonlíttuk a 2000-es évek pezsgésével itt Magyarországon. Lehangoló, hogy sokan elvesztik érdeklődésük egy komoly banda életben tartásában, a jelenlegi, helyi gazdasági állapotok miatt. Manapság pénz nélkül a továbblépés közel lehetetlen.

De hogy ne csak borús dolgokat írjak, van néhány érdekes régebbi és újabb csapat erre felé, nem csak metal körökben. Azt hiszem, valami belső dolog felszínrehozása még mindig mozgathatja a fiatal zenészeket, hogy dolgozzanak. Neveket nem mondok, érdemes keresgetni, mert megéri – kellemes meglepetésekbe lehet botlani.

7. Three releases have been spread under the banner of Karst. Why don't you write about these? (Concept, sound, history/background etc.)

demo2009

Még az előző név alatt is megjelent anyag. Három szám van rajta, és jól tükrözi a váltást az eredetibb, nyíltabb zeneírás felé. A határozott Black Metal-hangzású „Bükkerdő” című Nebulosus Fatum EP után fontos volt elkészíteni a „demo2009”-et. Itt kezdtünk elszakadni a színtértől. Ez az első, ahol a szövegeket az énekesünk, Kristóf jegyezte, illetve ő készítette a borítókat is. A felvételek a próbatermünkben zajlottak, aztán az anyagon a keverést és masteringet egy hangmérnök végezte. Ezen kívül itt jelent meg először a jelenlegi Karst-hangzás, régies overdrive-os gitárokkal és élő, dallamos basszuszólókkal. Remélem egyszer ezeket „jellegzetességgé” lehet majd emlegetnem.

Cleaning a Cave (Full-length, 2011)

A „Cleaning a Cave” 100 kézzel számozott példányban jött ki. A borítók és a koncepció ugyanúgy Kristóf kezéből érkezett. Ugyanúgy vettük fel, de több időt foglalkoztunk a profibb kivitelezéssel. Kölcsönöztünk néhány hangszert a rögzítésekhez. Azt hiszem, igen fontos a lehető legmegfelelőbb cuccokat használni. Ez a nagylemez 10 számot tartalmaz, kb. 45 percben. Az első korszakunk lezárásának szoktuk nevezni – sokat játszottuk a dalokat élőben a felvételek előtt. A dalok sorrendben vannak rajta, a legrégebitől a legújabbig. Nagyon jó kritikai visszajelzéseket sikerült kapnunk az albumra.

Octahed / Karst (Split, 2012)

Ez a legutóbbi kiadványunk idáig. Egy másik magyar zenekarral adtuk ki. Részünkről 25 példányra limitálva jelent meg, mindegyik egyedileg kézzel festett borítókkal. Két dal került rá. Úgy láttuk, ezek nem férnének rá a következő lemezre, így arra jutottunk, hogy az elföldelés helyett jöjjenek ki külön. Az első szám a „Merülj”, kortárs jazz jellegű, egy tehetségkutatóra készült külön, még régebben. A hangszerelése is szokatlan – egykori iskolatársam, Ördög Krisztián szaxofonozik rajta. Igazán tehetséges szaxofonjátékos, most a Zeneakadémián tanul. A másik dal a „Nem tudom, hogy hol van a helyem”. Ez egy feldolgozás, az eredeti előadója a Szögletes Üveggolyó, egy kultikus, dadaista örület-projekt, amit itteni cimborák csináltak. Az eredeti szám rögtön megfogott a sötét rezgéseivel, mikor az albumukon hallattam. Köszönet nekik!

8. Even though your music shows some obvious references to the black metal scene, the cover artworks of your releases are a stark contrast to this and have a rather artistic touch. So, how is this juxtaposition to be understood? How do fans and reviewers react to this aspect?

A képi megjelenéseink fölülse Kristóf, az énekesünk/szövegírónk. Ez az ő saját világa. Nem hiszem, hogy nagy különbség lenne a zenénk és a borítók közt. Mindegyik munkájának pontos jelentése van (ahogy a szövegeinek is) – de mindenki lefordíthatja magának az értelmét. A témák általában mélyek és borongósak, és mindenféleképp hozzáadnak a nagy egészhez.

Volt egy vagy két olyan kritika, ahol az író nem érezte meg a képi világunk jelentését, ennek hangot is adva; minden más helyről jó visszajelzéseket kaptunk. Ha valaki igazán rájuk néz, nem hiszem, hogy nehéz lenne meglátni a lényegét.

9. In your biography you write the following: "Raw Norwegian Black Metal is one of the undeniable and important musical influences of Karst's open workshop. Despite the similarities, the band does not wish to describe itself as a Black Metal act, regarding its traditions." - Can you explain these contradictory juxtapositions?

Nos, ahogy írtam, a zenénk alapjai a Black Metal-ban keresendők. A klasszikus, norvég stílusú gitárkezelés, a jellegzetes blastbeat-dobütémek és az énekhang erre a stílusra utal vissza. De, ahogy mostanában többször is előkerül: nem kívánjuk a Karst-ot Black Metal formációnak nevezni. Meggyőződésünk, hogy a Black Metal-ban gonosz, torz szellemi töltetnek kell lennie. „Black Metal must be satanic” – ahogy néhányan mondják. Ugyanúgy, ahogy az igazi Blues muzsika is működik – ha más dalát játszod, akár hangról hangra – az nem Blues. Addig nem, míg nem jön igazán a lélekből.

10. Why don't you play the "pure" formula so to speak? Are you able to enjoy the modern instalment of black metal?

A tiszta, nyers stílussal kezdtük annak idején. Később viszont, ahogy egyre többet tanultam a zenéről, különböző szemszögekből, arra jutottam, hogy sokféle megoldás van még, amit a zenénkbe helyezve izgalmas hatást lehet elérni. Az igazat megvallva, az egykori dobtanárom volt rám nagy hatással, mikor azt kérdezte a koncertünket látva, hogy miért nem teszünk halk részekét a dalokba. Nem sokat tudott az extrém zenéről, csak úgy

elgondolkodott. Ez igazán gondolatébresztő volt számomra. Nyílt műhelyként szeretnénk működni, ahol a tartóoszlopok a látomásaink, nem a műfaji korlátok.

Ami a „Post-Black Metal” dolgot illeti... nos, nem vagyok érdekelt a manapság futó Post-„Black Metal” arcokban. Számomra nem vehető komolyan az állandó, éteri katarzis-érzetüket. A Karst-ban szerencsére saját utunkat járjuk. Valószínűleg akkor is hasonlólt csinálnánk, ha a többiek nem is léteznének.

11. Do you have an opinion on the development of the black metal scene?

Nem foglalkozom igazán ezzel. A norvég mesterek lefektették a második hullámmal az alapokat a '90-es évek elején. Majd az idő múlásával természetesen különböző újítások érkeztek a világ részeiből. Inkább vissza szoktam ásni a gyökerekhez és a régiekhez, a mostani újak hallgatása helyett. Úgy érzem, ebből többet tanulhatok.

12. On your Octahed / Karst split album you present a rather free style kind of music, which is rather jazzy and rockish. Is there a chance to hear something like this combined with the ordinary black metal routine?

A split számai igen különböznek azoktól az újaktól, melyeket mostanában írtunk. Mostanában a próbákon a lemezünket tervezgetjük. Szeretnénk változtatni, ugyanakkor homogénre. Szóval majd meglátjuk.

13. How does the chemistry in the band work? Who is responsible for the lyrics and the song-writing?

Általában én írom a számok témáit, gitáron, ritkábban zongorán. Azután áttárgyaljuk a megvalósítást a többiekkel. Először a dal alapgondolatát próbálom megfogni, aztán kezdünk neki a hangoknak. A zenei részekkel elkészülve az énekesünk, Kristóf nekikezd szöveget írni rá. Ehhez magány is idő kell: először a téma születik meg, ez alakul sorokká. Általában közösen tisztázzuk le az énekes részeket, hozzá adva háttérvokálokat. Abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy olyanokkal dolgozhatok, akik véleménye sokat számít. Ez a közös munka gördülékenyebbé is teszi a zenét.

14. Who is Szögletes Üveggolyó? Can you write a bit about this band? Why did you pick them?

A Szögletes Üveggolyó a városunkból származik. Egy ideje ismerjük a tagokat, gyakran járnak koncertjeinkre és töltik együtt az időt a többiekkel a zenekarból. Azért választottam, hogy játsszuk a „Nem tudom, hogy hol van a helyem” c. dalukat, mert nagyon tetszett az eredeti. Ugyanakkor ez tőlük meglehetősen szokatlan szám, mivel inkább excentrikusabb, örület-közei, spirituális-dadaista dolgokat alkotnak.

15. Is your version of their track a close interpretation or have you varied elements in it? What do you prefer nearly identical cover versions or rather free approaches?

Nos, ha kifejezetten erről a dalról van szó – az eredetit billentyűkkel és dobgéppel rögzítették. Mikor áthangszereltük magunknak gitárra és basszusra, nyilván változott valamennyit. Így aztán nem volt szükség további módosításra.

Az utóbbi pár évben feldolgoztunk néhány másik nótát is, ilyen volt a Voivod – „The Prow”, a Sodom – „Ausgebombt” (egy thrash koncertre), a CPg – „Reisz” és „Azt kész” (kultikus punk banda), a Burzum – Det som en gang var (egy különleges eseményre), és a többi. Arra törekedtünk, hogy az eredetiekkel megegyezően szólaljanak meg. Azért választottuk őket, mert úgy gondoltuk, így jók, ahogy vannak – ezért nem is akartunk változtatgatni.

Még egy dolog, ami ide tartozik... úgy gondolom, egy zenekarnak ismernie kell az eredeti dalt, ha változtatnak is benne dolgokat. Ezt csak azért mondom, mert erős ellenérzéseim vannak azzal szemben, mikor egy dalt csak azért játszanak máshogy, mert a zenészek nem foglalkoztak rendesen a témák megtanulásával. Ez ilyen formában elég megmosolyogtató tud lenni.

16. Your lyrics are all in Hungarian, but you provide also translations in English. It seems natural to ask whether you have ever tried to sing the music in the other language? Do you feel that black metal in Hungarian receives a special touch through this language?

Magyar szövegeket használunk, sokkal aprólelkosabban, árnyaltabban tudunk így fogalmazni. Ezért nem merült fel, hogy az angol nyelvet használjuk. Ez egy underground, szélsőséges produkció, a szövegek más szerepet játszanak, mint ahogy az a popzenében működik. Nem tudom, a külföldi hallgatóknak hogy tetszik a szövegek hangzása, de egyesek azt mondták, hogy a magyar beszéd olyan, mintha valami „meséből jött volna”. A magyar jól énekelhető nyelv, ahogy tapasztaltam.

17. Can you write a bit about your live experiences? Do you play your music on stage in the same way as on your recordings?

Minden egyes szerzeményünk arra készül, hogy élőben játsszuk. A Karst zenéjének igazi helye mindenképp a színpad, ahol a dalok életre kelnek. Ez egyfajta spirituális tapasztalás is számunkra. Példaképeim ezen a téren a 60-as évek hard bop muzsikusai, s az az idő, mikor minden az előadáson múlott, és nem volt különbség az élő megszólalás és a stúdióban rögzített végeredmény közt. Ilyen szempontból elutasítom a stúdiótrükköket. Próbáljuk elkerülni az önismétlést élőben, és mindig valami pluszt is a műsorhoz adni – egy feldolgozást, egy régebben, ritkán játszott kompozíciót, vagy egy vadonat új darabot.

18. Do you have some forthcoming releases? What are the plans for the future?

Most éppen a második, még cím nélküli nagylemezünkön dolgozunk. 10 dalt fog tartalmazni. Nagyjából a dalírási periódus végén járunk. A felvételek valószínűleg 2013 nyarán zajlanak majd. Szeretnénk kiadói segítséggel megjelentetni, így a végeredmény bővebb terjesztést kaphat.

Ezutánra is vannak terveim. Nem kifejezetten további felvételek, inkább irányok és feladatok. Ahogy új hatások érnek, gyakran gondolkodom rajta, merrefelé mozduljunk, és mit érzünk el a Karst-al... ez a kreativitáson, és a minőség felé való törekvésen múlik. Remélem, egyszer azt mondhatom, megérkeztünk.

19. In case someone is interested in your music, how and where can this person buy your stuff?

Jelenleg a saját terjesztőnk szerepét töltjük be, tehát a rendeléseket mi kezeljük. Bárki, aki érdeklődik, nyugodtan lépjen kapcsolatba közvetlenül velünk.

20. How can people get in touch with you? What Internet sites do you use?

Van egy hivatalos honlapunk, a www.karst.hu. Emellett van egy Facebook-oldalunk ([facebook.com/karstmiskolc](https://www.facebook.com/karstmiskolc)), a dalaink hallgathatóak a Youtube-on és a Bandcamp-on. Ha valaki írni szeretne nekünk, itt kérnénk, tartsa szem előtt, hogy az e-mailen (karst kukac karst pont hu) keresztüli kapcsolatfelvételt részesítjük előnyben a Facebook játszótere helyett.

21. Some closing comments if you like...

Köszönjük az interjú-lehetőséget, és a részletekbe menő kérdéseket!

Várva a nagy reménységet, a gomolygó megsemmisülést.

Released under the:

Creative Commons – Namensnennung – KeineBearbeitung

<http://creativecommons.org/licenses/by-nd/3.0/de/>